

Mladinski Astronomski Raziskovalni Poletni Tabor "Kavka" 2005

za njih nova, to pa ne more biti slab znak."

Stane, StaneSlavec@email.si

28. zaporednega Astronomskega mladinskega raziskovalnega poletnega tabora na Livških Ravneh se je udeležilo 17 ljubiteljev astronomije. Med udeleženci je bilo največ osnovnošolcev in to 12, od teh je bil eden iz Trsta, 4 gimnazijci in 1 študentka FF.

Veliko število osnovnošolcev (8. in 9. razred) lahko pripišemo uvedbi izbirnega predmeta astronomija v 9 letno osnovno šolo.

Tabor je vodil Stane Slavec, posamezne skupine pa 4 mentorji. Slušatelje smo po upoštevanju njihovih želja razdelili v 4 skupine. Vsi slušatelji so se tudi seznanili z osnovami uporabe digitalne in CCD fotografije v astronomiji. Slušatelji po skupinah in raziskovalnih nalogah:

- ★ **Osnove astronomije (mentor: Vidmar Rok).** Gračner Nika: sončna ura; Guštin Matjaž: sončna ura; Končar Jaša: sončna ura; Končar Jošt: Sončna Ura; Szomi Pal: sončna ura; Zrimšek Maša: sončna ura.
- ★ **Astrofizika (mentor: Tavčar Gregor).** Matjašič Ana: dopplerjev pojav, hitrost zvočila; Matko Elvira: dopplerjev pojav, hitrost zvočila; Radetič Teo: precesija severnega pola; Žgajner Matjan: precesija severnega pola; Mojskerc Veronika: merjenje navidezne velikosti Sonca.
- ★ **Astrofotografija (mentor: Kuk Primož).** Pucer Matevž: snemanje meteorjev z all-sky kamero; Jensterle Nejc: snemanje vesoljskih objektov s CCD kamero.
- ★ **Meteorji (mentor: Slavec Stane).** Jezernik Ajda: meteorski roji v juliju in avgustu, vizualno opazovanje meteorjev; Pacek Petra: meteorski roji v juliju in avgustu, vizualno opazovanje meteorjev; Pretnar Katja: meteorski roji v juliju in avgustu, vizualno opazovanje meteorjev; Kladnik Anže: video opazovanje in fotografiranje meteorjev.

Pri delu smo uporabljali sledečo opremo: astronomske teleskope: MTO-1000, Meade ETX 125 in LX200 10", Celestron 8", CORONADO SPT 40mm, CCD kameri: SBIG ST 6 in Starlight xpress-SXV-9, video kamero za meteorje, laserske svetilke, binokularje 8x50, 10x50 in 20x100 ter 4 računalnike.

Tabor je uspel v vseh pogledih, tako s strokovne kakor tudi z zabavne plati. Poleg igranja namiznega tenisa in nogometa smo tudi planinarili, povzpeli smo se na dva vrhova: bližnji Kuk in malo bolj oddaljen Matajur.

Za konec pa še lepe besede našega mentorja Roka: "Poseben poudarek dela na taboru je bil namenjen ugotovitvi, da se naša spoznanja o vesolju spreminjajo, kot se spreminjajo naše opazovalne metode in naprave, tako kot so se spreminjale skozi vso zgodovino človeštva. Udeleženci so priznali, da je velikanska količina snovi, ki smo jo predelali

Risba galaksije M33

Čas in kraj opazovanja: noč 26. na 27. septembra med 21h in 00h SEPC na Krimu.

- ★ Instrument: binokular Vixen, 20×125 mm, zorno polje binokularja 3°, uporabljen UHC Filter.
- ★ Orientacija risbe: sever zgoraj, vzhod levo.
- ★ Velikost risbe: 4° × 3°.
- ★ Tiskane so zvezde do 13,0 magnitude.
- ★ Mejna magnituda za prosto oko približno 7.

Galaksija M 33 v Trikotniku je na prvi pogled videti kot precej velika meglica, ki razen neizrazitega jedra ne kaže strukture. Pri podrobnem pogledu se najprej pokaže jugovzhodni spiralni krak, vztrajnim opazovalcem pa še del jugozahodnega kraka ter oba kraka severno od jedra. Na meji vidljivosti je tudi nadaljevanje jugovzhodnega spiralnega kraka, ki ga kot meglico vidimo severozahodno od svetle zvezde južno od jedra galaksije.

M33.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 18. 10. 2005 ob 18^h v predavalnici F4 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Opazovanje in risanje difuznih objektov

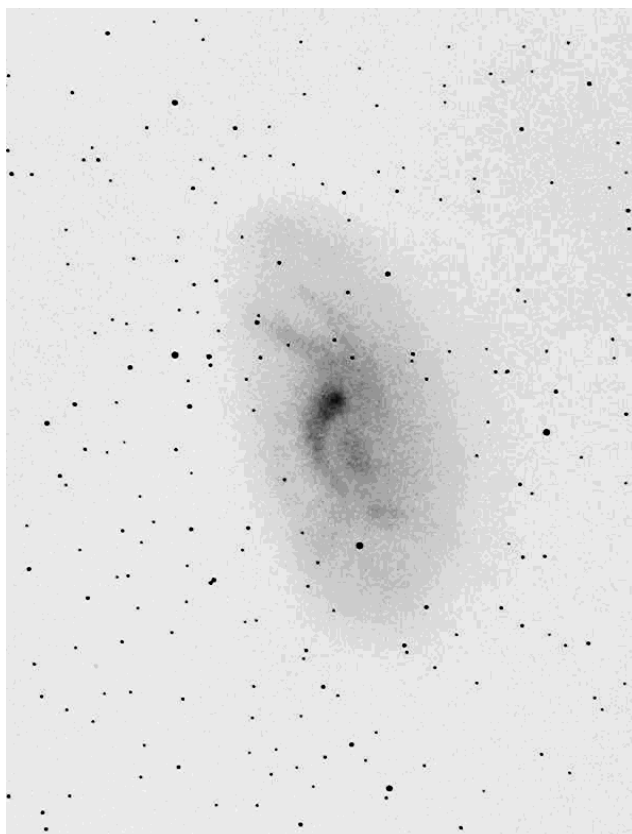
dr. Aleš Arnšek

V današnjih časih so vizualna opazovanja in risanje astronomskih objektov za marsikaterega astronoma nekako manjvredna dejavnost. To je razumljivo pri poklicnih astronomih, ki morajo čimbolj natančno in objektivno zbirati podatke, nikakor pa ne pri amaterjih, ki naj bi v astronomiji sproščeno uživali. Bi kdo upal trditi, da je proučevanje posnetkov ali meritev večji užitek od opazovanja v živo? Verjetno ne, običajni ugovor proti vizualnim opazovanjem je, da posnetek pokaže neizmerno več kot se lahko vidi s teleskopom. Vendar to nikakor ne drži. Vse, kar se da posneti, se vsaj načeloma da tudi videti, torej tudi narisati. Načeloma vse, v praksi, z ustrezno tehniko opazovanja in risanja, pa skoraj vse.

Predstavil bom svoj odgovor na vprašanja: Ali je možno razviti tehniko opazovanja tako, da možgani prepoznajo čimveč ali celo vse, kar je zaznal senzor v očesu? Je treba trenirati? S kakšnimi tehnikami videno prenesemo na papir?

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

M33 - negativ.

Postopek risanja bo podrobneje predstavljen na oktobrskem mesečnem sestanku.

Aleš, ales.arnsek@siq.si

Meteorji v novembru 2005

Leonidi – LEO

Letos lahko pričakujemo, da se bo njihovo število gibalo nekje med 10 do 50 ZHR. Aktivni so od 14.11. do 21.11. z vrhuncem 17.11. (sreda/četrtek) in radiantom na $\alpha = 153^\circ$ in $\delta = +22^\circ$ (glava ozvezdja Leva). Leonidi so zelo hitri meteorji. Ker je Luna 16.11. polna, bomo letos videli bolj malo Leonidov.

α -Monocerotidi – AMO

Aktivni so od 15.11. do 25.11. z vrhuncem 21.11. (nedelja/ponedeljek) ob 15^h UT. Njihov ZHR je lahko okoli 5 ali pa se dvigne nad 400. Njihovi vrhunci so ponavadi zelo kratkotrajni, leta 1995 je tako trajal ZHR okoli 420 le 5 minut, celotna povečana aktivnost pa je trajala samo pol ure. Ker je omenjena perioda povečane aktivnosti 10 let, moramo biti na njih letos še posebej pozorni. Njihov radiant se nahaja na $\alpha = 117^\circ$ in $\delta = +1^\circ$. Dovolj visoko se radiant dvigne za kvalitetna opazovanja po 23 uri lokalnega časa. Letos jih bo Luna zelo motila, saj je 23.11. v zadnjem krajcu, torej nad obzorjem skoraj vso noč.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema jo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevek pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljen v L^AT_EXu